

Національний університет біоресурсів і природокористування України
(повна назва вищого навчального закладу)

Кафедра геодезії та картографії

Директор ННІ неперервної освіти і туризму
К.е.н., професор М.М.Кулаєць

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

2019 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри геодезії та картографії

Протокол № 11 від 14 травня 2019 р.

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to I.P. Kovalchuk, the head of the department.

Завідувач кафедри
Ковальчук І.П.

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ
(ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ)

для підготовки фахівців ОС «Бакалавр»

Спеціальність 242 - Туризм

Галузь знань 24 - «Сфера обслуговування»

Розробник: Ковальчук І.П., доктор географічних наук, завідувач кафедри геодезії та картографії

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to I.P. Kovalchuk, the author of the syllabus.

Київ-2019

Опис навчальної дисципліни

Географія туризму (Туристичні ресурси України)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступень	Бакалавр	
Галузь знань	24 Сфера обслуговування	
Спеціальність	242 Туризм	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	-
Семестр	2	-
Лекційні заняття	30 год.	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	60 год.	-
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	4 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – сформувати у студента систему знань і навичок з оцінювання регіональних географічних особливостей туристичних ресурсів України, їх роль та значення для розвитку туристичної інфраструктури території та реалізації потенціалу у туристичному бізнесі,

методичні підходи географії туризму (туристичних ресурсів України) як навчальної дисципліни та наукового напрямку.

Завдання дисципліни: ознайомлення з методичними підходами дисципліни та наукового напрямку географія туризму (туристичні ресурси України), схемами рекреаційно-туристичного районування території України, застосування цих підходів для вивчення структури туристичних ресурсів України, оцінюванням їх стану та потенціалу, вивчення регіонально-географічних особливостей, що формують регіональні туристичні ринки України.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти компетентностями:

загальними:

- ЗК4. Здатністю до критичного мислення, аналізу і синтезу;
- ЗК5. Соціальною відповідальністю та екологічністю мислення;
- ЗК6. Здатністю шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел про ресурсно-туристичний потенціал держави та її регіонів;
- ЗК8. Навичками використання інформаційних та комунікативних технологій у сфері туризму та готельно-ресторанного бізнесу;
- ЗК9. Здатністю визначати, формулювати і вирішувати проблеми туризму України;
- ЗК10. Здатністю спілкуватися державною мовою;

фаховими:

- ФК2. Уміннями застосовувати фахові знання у сфері туристичних ресурсів України на практиці;
- ФК3. Здатністю аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал регіонів України ;
- ФК4. Здатністю аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління;
- ФК5. Розумінням сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму України в цілому та окремих його форм і видів;

ФК10. Здатністю здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміннями презентувати туристичний інформаційний матеріал.

Програмні результати навчання:

знати:

- основні положення законодавства у сфері туризму і туристичних ресурсів;
- зміст базових понять зі сфери менеджменту туристичних ресурсів та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг України;
- основні одиниці рекреаційно-туристичного районування території України залежно від наявних туристичних ресурсів, форм та видів туризму;
- особливості організації рекреаційно-туристичного простору із врахуванням регіональних особливостей;
- принципи організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем із врахуванням регіональних особливостей;
- знати особливості організації туристичної діяльності на природоохоронних територіях України, у сфері сільського зеленого туризму.

вміти:

- застосовувати освоєні методи та підходи для цілей аналізу рекреаційно-туристичного потенціалу території України із урахуванням її природно-географічних особливостей;
- визначати відповідно до рекреаційно-туристичного районування території України потенціал її регіонів для впровадження спеціалізованих туристичних продуктів у сфері екологічного туризму та сільського зеленого туризму;
- унаслідок аналізу туристичної інфраструктури регіональних туристичних ринків України виявляти проблемні ситуації в освоєнні

туристських ресурсів і туристичному обслуговуванні клієнтів та пропонувати шляхи їх розв'язання.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної форми навчання

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи географії туризму: Туристичні ресурси України.

Тема 1. Навчальна дисципліна «Географія туризму: Туристичні ресурси України». Об'єкт, предмет і завдання дисципліни, її структура, зв'язки (2 год)

Розкривається об'єкт, предмет вивчення та завдання навчальної дисципліни, описується її структура та зв'язки із іншими науковими напрямами та видами діяльності у сфері вивчення туристичних ресурсів України.

Тема 2. Класифікація і типізація туристських ресурсів України (2 год).

Подається класифікація туристських ресурсів України. Висвітлюються питання типізації туристсько-рекреаційних ресурсів України, наводиться характеристика виділених типів туристичних ресурсів.

Тема 3. Туристське районування України (2 год).

Висвітлено критерії рекреаційно-туристського районування України. Визначено основні таксони туристсько-рекреаційного районування. Охарактеризовані схеми районування, запропоновані різними авторами. Подані основні риси виділених туристсько-рекреаційних районів України.

Тема 4. Рельєф як рекреаційно-туристський ресурс України (2 год).

Розкрито сутність рельєфу України як об'єкта рекреації і туризму. Розглянуто класифікації рельєфу та методи визначення його придатності для використання у сфері туризму. Охарактеризовано можливості використання рельєфу як ресурсу при організації різних видів туризму в Україні

Тема 5. Природно-кліматичні ресурси туристського потенціалу України (4 год).

Охарактеризована сутність і подані класифікації природно-кліматичних ресурсів туризму. Запропонована характеристика основних видів природно-кліматичних ресурсів туризму України та висвітлена їх географія. Подається характеристика найвідоміших природних чудес України як складової її туристського потенціалу.

Тема 6. Природоохоронні території та об'єкти як ресурсна база туризму в Україні (4 год).

Подається класифікація об'єктів природно-заповідного фонду України, які є важливим ресурсом сфери туризму в Україні. Охарактеризована специфіка біосферних заповідників України та їхній туристський потенціал. Розкрита сутність інших популярних у сфері туризму об'єктів природно-заповідного фонду України та можливості активнішого їх використання у туризмі.

Змістовний модуль 2. Різновиди туристичних ресурсів України та їх оцінка і сучасний рівень та перспективи використання.

Тема 7. Археологічні, архітектурно-історичні, етнокультурні пам'ятки як рекреаційно-туристичний ресурс. Соціально-подієві ресурси, заклади дозвілля та інформаційні ресурси туризму в Україні (4 год.).

Охарактеризовано археологічні та архітектурно-історичні пам'ятки як об'єкти туризму. Висвітлена роль соціальних і подієвих рекреаційно-туристичних ресурсів в розвитку туризму. Приділена увага етнокультурним об'єктам, їх ролі і потенційним можливостям використання в туризмі. Охарактеризовані дозвіллі заклади як ресурс розвитку туризму та рекреації. Розкрита сутність і потенціал інформаційних рекреаційно-туристичних ресурсів.

Тема 8. Водні та гідромінеральні туристичні ресурси України (2 год.).

Дана характеристика туристичних ресурсів Чорного та Азовського морів. Оцінені туристичні ресурси річок, водосховищ та озер України. Охарактеризовано гідромінеральні рекреаційно-туристичні ресурси України, оцінено їх потенціал, схарактеризовано географію, характер сучасного і перспективи майбутнього використання.

Тема 9. Біотичні туристично-рекреаційні ресурси України (2 год.).

Охарактеризовано флористичні ресурси України як об'єкт туризму. Акцент зроблено на оцінці привабливості для туристів лісової, степової, лучної, болотяної рослинності, її екологічної ролі і рекреаційного значення. Дана оцінка фауністичних ресурсів: мисливської фауни, птахів, рибних ресурсів, бджіл, ландшафтних систем як об'єкту і ресурсу туризму.

Тема 10. Інфраструктурне забезпечення використання туристичних ресурсів України (2 год.).

Характеристика сфери гостинності. Стан санаторно-курортного господарства. Транспорт і транспортна інфраструктура як складові інфраструктурного забезпечення туризму. Туристичні підприємства.

Тема 11. Регіональний огляд туристичних ресурсів України (4 год.).

Туристичні ресурси Карпат. Туристичні ресурси Криму. Туристичні ресурси Полісся. Туристичні ресурси височин (Поділля, Придніпров'я, Східно-Європейська, Донбас). Туристичні ресурси Причорномор'я і Приазов'я.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи географії туризму: Туристичні ресурси України.						
Тема 1. Навчальна дисципліна «Географія туризму: Туристичні ресурси України». Об'єкт, предмет і завдання дисципліни, її структура, зв'язки		2	2			2
Тема 2. Класифікація і типізація туристських ресурсів України		2	2			4
Тема 3. Туристське районування України		2	2			4
Тема 4. Рельєф як рекреаційно-туристський ресурс України		2	2			4
Тема 5. Природно-кліматичні ресурси туристського потенціалу України		2	2			4
Тема 6. Природоохоронні території та об'єкти як ресурсна база туризму в Україні		4	4			2
Всього по модулю 1		14	14			20
Змістовний модуль 2. Різновиди туристичних ресурсів України та їх оцінка і сучасний рівень та перспективи використання						
Тема 7. Археологічні, архітектурно-історичні, етнокультурні пам'ятки як рекреаційно-туристичний ресурс. Соціально-подієві ресурси, заклади		4	4			10

дозвілля та інформаційні ресурси туризму в Україні						
Тема 8. Водні та гідромінеральні туристичні ресурси України		2	2			10
Тема 9. Біотичні туристично-рекреаційні ресурси України		2	4			10
Тема 10. Інфраструктурне забезпечення використання туристичних ресурсів України		2	2			10
Тема 11. Регіональний огляд туристичних ресурсів України		4	4			
Всього по модулю 2		18	18			40
<i>Усього годин</i>		30	30			60

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Об'єкт, предмет і завдання дисципліни «Географія туризму: Туристичні ресурси України», її структура, зв'язки	2
2	Класифікація і типізація туристських ресурсів України	2
3	Туристське районування України	2
4	Рельєф як рекреаційно-туристський ресурс України	2
5	Природно-кліматичні ресурси туристського потенціалу України	4
6	Природоохоронні території та об'єкти як ресурсна база туризму в Україні.	4
7	Археологічні, архітектурно-історичні, етнокультурні	4

	пам'ятки як рекреаційно-туристичний ресурс. Соціально-подієві ресурси, заклади дозвілля та інформаційні ресурси туризму в Україні.	
8	Водні та гідромінеральні туристичні ресурси України: характеристика потенціал, географія	2
9	Біотичні туристично-рекреаційні ресурси України як об'єкт туризму	2
10	Інфраструктурне забезпечення використання туристичних ресурсів України	2
11	Регіональний огляд туристичних ресурсів України: Туристичні ресурси Карпат. Туристичні ресурси Криму. Туристичні ресурси Полісся. Туристичні ресурси височин (Поділля, Придніпров'я, Східно-Європейська, Донбас). Туристичні ресурси Причорномор'я і Приазов'я.	4
	Всього годин	30

Контрольні питання для визначення рівня засвоєння знань студентами.

1. Поняття про туристські ресурси
2. Види власності на туристські ресурси в Україні.
3. Природоохоронні території як туристський ресурс
4. Потреби туриста і туристські ресурси в Україні
5. Туристські ресурси як база туристської індустрії в Україні
6. Зв'язок дисципліни “Туристські ресурси України” з іншими галузями знань
7. Практична спрямованість та значення дисципліни “Туристські ресурси України”
8. Об'єкт та предмет вивчення дисципліни “Туристські ресурси України”

9. Мета та завдання дисципліни “Туристські ресурси України”
- 10.Складові природних туристських ресурсів в Україні
- 11.Поняття про природні туристичні ресурси другого порядку
- 12.Складові суспільних туристських ресурсів в Україні
- 13.Рівні пізнавальної цінності суспільних туристичних ресурсів
- 14.Види подієвих туристських ресурсів в Україні
- 15.Технологічні туристські ресурси в Україні
- 16.Поняття про матеріальні та нематеріальні туристські ресурси, їх сутність і характеристика
- 17.Функціональні типи та види рекреаційно-туристичних ландшафтів України
- 18.Головні кількісні та якісні характеристики туристичних ресурсів
- 19.Основні підходи до оцінювання туристських ресурсів
- 20.Туристські ресурси як базова складова розвитку туризму в Україні.
- 21.Природно-кліматичні умови як ресурс туризму.
- 22.Регіональний розподіл туризму в Україні та його причини
- 23.Способи використання туристських ресурсів у туристичній індустрії
- 24.Підходи до класифікації туристських ресурсів
- 25.Природно-антропогенні рекреаційно-туристичні ресурси
- 26.Принципи ціннісного підходу до оцінки туристських ресурсів.
- 27.Об’єкти світової спадщини ЮНЕСКО в Україні та кандидати на включення до цього списку.
- 28.Функціональний підхід до класифікації туристичних ресурсів та пейзажна оцінка ландшафту
- 29.Класифікація туристських ресурсів за П.Дефером
- 30.Критерії рекреаційно-туристського районування України
- 31.Основні таксони туристсько-рекреаційного районування
- 32.Основні рекреаційні регіони України та принципи їх виділення
- 33.Характеристика основних рис Причорноморського рекреаційного регіону

34. Характеристика основних рис Карпатсько-Подільського рекреаційного регіону
35. Характеристика основних рис Полісько-столичного рекреаційного регіону
36. Характеристика основних рис Придніпровсько-Донецького рекреаційного регіону
37. Характеристика основних рис Харківського рекреаційного регіону
38. Бальнеологічні ресурси України та їх територіальний розподіл
39. Фітолікувальні ресурси України, їх цінність та територіальний розподіл
40. Гірськорекреаційні ресурси України, їх складові та використання у індустрії туризму
41. Характеристика кліматичних туристських ресурсів України
42. Пляжні ресурси України та їх типи
43. Географічне розташування та оцінка рівня освоєння пляжних ресурсів України
44. Печери України як туристичний ресурс
45. Географічні зони поширення печер в Україні та їх значення для індустрії туризму.
46. Особливості спелеотуризму Подільсько-Буковинського району
47. Характеристика печер як туристського ресурсу Карпат і Криму, їх особливості
48. Туристичні ресурси морів України
49. Загальна характеристика річок і водосховищ України як туристичного ресурсу
50. Загальна характеристика озер як туристичного ресурсу
51. Характеристика басейну річки Дністер як туристичного ресурсу
52. Характеристика басейну річки Південний Буг як туристичного ресурсу

53. Характеристика басейну річки Дунай в Україні як туристичного ресурсу
54. Гідромінеральні рекреаційно-туристичні ресурси України та їх значення
55. Загальна характеристика біотичних туристських ресурсів
56. Біотичні ресурси екологічного туризму
57. Біотичні ресурси промисельного туризму
58. Ресурси агрорекреаційного туризму
59. Рослини, їх лікувальний та оздоровчий потенціал як ресурс туризму
60. Археологічні ресурси туризму

Тестові завдання

1. Головними кількісними та якісними характеристиками туристичних ресурсів є:	
1	площа поширення
2	обсяг запасів
3	період експлуатації
4	територіальна зосередженість
5	ступінь освоєння
6	вартість обслуговування
7	віддаленість від транспортних шляхів

2. За їх рівнем значення виділяють такі типи туристичних об'єктів	
1	світової спадщини
2	національного значення
3	муніципального значення
4	місцевого значення
5	європейського значення

3. До якого туристичного району за класифікацією, запропонованою О.Бейдиком, відноситься курорт Затока?	
1	Причорноморський

2	Харківський
3	Подільсько-столичний
4	Придніпровсько-донецький

4. До Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні віднесено:	
1	Золоті Ворота
2	Кам'янець-Подільську фортецю
3	Ханський палац у Бахчисараї
4	Софійський собор у Києві

8. Методи навчання

При викладанні дисципліни використовуються словесні, наочні та практичні методи навчання, та наступні підходи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький. Вказані методи дозволяють передати студентам як теоретичний матеріал так і практичний досвід виконання визначених даною програмою робіт.

9. Форми контролю

Формами контролю засвоєння програми є: самоконтроль, проведення модульних контрольних тестів, виконання індивідуальних завдань та іспит як підсумок вивчення дисципліни.

Поточний контроль проводиться викладачами у ході аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є

підсумковий контроль за змістовими модулями. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни при рубіжному модульному контролі.

Модульний контроль – це контроль знань студентів після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни змістового модуля, він є необхідним елементом модульно-рейтингової технології навчального процесу. Частота проведення цього виду контролю визначається кількістю змістових модулів протягом навчального семестру.

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді письмового іспиту в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни згідно з **"Положенням про екзамени та заліки в Національному університеті біоресурсів і природокористування України"**.

Форма проведення семестрового контролю є комбінованою (частково усна - при проведенні співбесіди, частково письмова - при відповідях на теоретичні питання та тестуванні тощо), зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри та зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни та доводяться до відома студентів на першому занятті.

Іспит – це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного модульного контролю та підсумкової атестації

9.РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Розподіл балів за окремими елементами змістових модулів та методи поточного контролю успішності навчальної роботи студентів (форма підсумкового контролю – екзамен)

№ змістового модуля	Елементи змістового модуля	Кількість балів		Поточний контроль навчальної роботи студентів	
		мінімальна	максимальна	методи контролю	тиждень семестру
1.	Лекційний курс (6 тем лекцій)	2	4	Модульний тест	6
	Практичне заняття 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни «Географія туризму: Туристичні ресурси України», її структура, зв'язки	2	4	оцінка доповідей, обговорення	1
	Практичне заняття 2. Класифікація і типізація туристських ресурсів України	2	4	обговорення, виступи з доповідями	2
	Практичне заняття 3. Туристське районування України	3	5	обговорення, виступи з доповідями	3
	Практичне заняття 4. Рельєф як рекреаційно-туристський ресурс України.	2	4	обговорення, виступи з доповідями	4
	Практичне заняття 5. Природно-кліматичні ресурси туристського потенціалу України	3	5	оцінка виконання завдання	5

	Практичне заняття 6. Природоохоронні території та об'єкти як ресурсна база туризму в Україні	2	4		
	Всього за модулем	16	28		
2.	Лекційний курс (5 тем лекцій)	5	8	Модульний тест	15
	Практичне заняття 7. Археологічні, архітектурно- історичні, етнокультурні пам'ятки як рекреаційно- туристичний ресурс. Соціально-подієві ресурси, заклади дозвілля та інформаційні ресурси туризму в Україні	5	8	обговорення, виступи з доповідями	8
	Практичне заняття 8. Водні та гідромінеральні туристичні ресурси України: характеристика потенціал, географія	5	8	обговорення, виступи з доповідями	10
	Практичне заняття 9. Біотичні туристично- рекреаційні ресурси України як об'єкт туризму	3	5	обговорення, виступи з доповідями	12
	Практичне заняття 10. Інфраструктурне забезпечення використання туристичних ресурсів України	2	5	обговорення, виступи з доповідями	14

	Практичне заняття 11. Регіональний огляд туристичних ресурсів України: Туристичні ресурси Карпат. Туристичні ресурси Криму. Туристичні ресурси Полісся. Туристичні ресурси височин (Поділля, Придніпров'я, Східно-Європейська, Донбас). Туристичні ресурси Причорномор'я і Приазов'я.	5	8		
	Всього за модулем	25	42		
	Разом навчальна робота	42	70		
	Іспит	18	30		
	Всього	60	100		

Оцінювання студента відбувається згідно з положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 27.02.2019 р. (табл.1).

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль		Рейтинг з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$	Рейтинг з додаткової роботи $R_{\text{др}}$	Рейтинг штрафний $R_{\text{штр}}$	Підсумкова атестація (екзамен чи залік)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2					
0-100	0-100	0-70	0-20	0-5	0-30	0-100

1. Відповідно до «Положення про екзамени та заліки в НУБіП України», затвердженого ректором університету 27.02.2019 р., рейтинг студента з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$0,7 \cdot (R_{\text{ЗМ}}^{(1)} \cdot K_{\text{ЗМ}}^{(1)} + \dots + R_{\text{ЗМ}}^{(n)} \cdot K_{\text{ЗМ}}^{(n)})$$

$$R_{\text{НР}} = \frac{\dots}{R_{\text{ШТР}}} + R_{\text{ДР}} -$$

$$K_{\text{дис}}$$

де $R_{\text{ЗМ}}^{(1)}, \dots, R_{\text{ЗМ}}^{(n)}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K_{\text{ЗМ}}^{(1)}, \dots, K_{\text{ЗМ}}^{(n)}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{\text{дис}} = K_{\text{ЗМ}}^{(1)} + \dots + K_{\text{ЗМ}}^{(n)}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

$R_{\text{ДР}}$ – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{\text{ШТР}}$ – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K_{\text{ЗМ}}^{(1)} = \dots = K_{\text{ЗМ}}^{(n)}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$0,7 \cdot (R_{\text{ЗМ}}^{(1)} + \dots + R_{\text{ЗМ}}^{(n)})$$

$$R_{\text{НР}} = \frac{\dots}{n} + R_{\text{ДР}} - R_{\text{ШТР}}.$$

Рейтинг з додаткової роботи $R_{\text{ДР}}$ додається до $R_{\text{НР}}$ і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{\text{ШТР}}$ не перевищує 5 балів і віднімається від $R_{\text{НР}}$. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з табл. 1.

Таблиця Співвідношення між національними оцінками та рейтингом здобувача

Оцінка національна	Рейтинг здобувача вищої освіти, бали
Відмінно	90-100
Добре	74-89
Задовільно	60-73
Незадовільно	0-59

Методичне забезпечення

1. Рутинський М.Й. Географія туризму України: Навч.-метод. посібник: Вид. 2-ге, переробл. і доп. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 160 с.
2. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні: Навч. посібник. – Чернівці: Зелена Буковина, 2003. – 312 с.
3. Методичні рекомендації для вивчення курсу «Туристичні ресурси України» для студентів IV курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 6.140103 «Туризм» / Укл. Н.В. Чир. – Ужгород : УжНУ, 2015. – 32 с.

Рекомендована література

Базова

1. Любіцева О. О., Панкова Є. В., Стафійчук В. І. Туристичні ресурси України. – Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2007. - 369 с.
2. Алешугіна Н.О., Барановська О.В., Барановський М.О., Зеленська О.О., Смаль І.В., Філоненко І.М. Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства. Навчальний посібник. - Чернігів: Видавництво ЧНТУ. – 2015. -492 с.

3. Рутинський М.Й. Географія туризму України: Навч.-метод. посібник: Вид. 2-ге, переробл. і доп. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 160 с.
4. Бейдик О. О. Навчально-методичний комплекс дисципліни “Географія туризму” для студентів спеціальності “Туризм” спеціалізації “Міжнародний туризм”. – К.: ВГЛ “Обрії”, 2007. – 108 с.
5. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України: Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2009. - 400 с
6. Борушак М. Проблеми формування стратегії розвитку туристичних регіонів: Монографія. – Львів: ІРД НАНУ, 2006. – 288 с.
7. Івченко А.С., О.А. Україна. Фортеці, замки, палади: Путівник К.: ГНПП “Картографія”, 2010
7. Ердаветов С. Р. Основы географии туризма: Учеб. пособ. – Алма-Ата: Изд-во КазГУ, 1991. – 172 с.
8. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні: Навч. посібник. – Чернівці: Зелена Буковина, 2003. – 312 с.
9. Крачило Н. П. География туризма: Учебное пособие. – К.: Высш. школа, 1987. – 208 с.
10. Макарчук С. А. Історико-етнографічні райони України: Навч. посібник. – Львів: Вид-во ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. – 352 с.
11. Національна система туристсько-екскурсійних маршрутів “Намисто Славутича”. – Київ, 1998. – 401 с.
12. П’ятсот чарівних куточків України, які варто відвідати / Упор. Лагунова Т.І., Калуба Ю.В. – Харків: Книжковий клуб “Клуб сімейного дозвілля”, 2007. – 416 с.
13. Сокол Тетяна Г. Організація туристичної діяльності в Україні: Навч. посібник. – К.: Музична Україна, 2002. – 256 с.
14. Школа І.М., Григорів В.С., Кифяк В.Ф. Розвиток міжнародного туризму в Україні. – Чернівці: Рута, 1997. – 142 с.

Додаткова

15. Безуглий В. В. Лікувально-оздоровчий туризм в Україні: історія і сучасність // Туристично-краєзнавчі дослідження. Зб. наук. ст. – Вип. 6. – Київ: ІТ ФПУ, 2005. – С. 350–376.
16. Бейдик О. О. Стратегічні напрями розвитку національного туризму // Географія та туризм: Зб. наук. праць. – К.: ВГЛ “Обрії”, 2007. – Вип. 1. – С. 30-41.
17. Бейдик О.О. Пріоритети регіонального розвитку туризму і рекреації в Україні // Україна: географічні проблеми сталого розвитку. Зб. наук. праць. В 4-х т. – К.: ВЛГ “Обрії”, 2004. – т.2. – с.167-168
18. Вечерський В.В. Втрачені об’єкти архітектурної спадщини України. – К.: НДІТІАМ, 2002. – 592 с.
19. Внутрішній туризм в Україні. Збірник наук. праць. – Київ: ІТ ФПУ, 2002. – 162 с.
20. Гаврилишин І.П. Туризм України: проблеми і перспективи. – К., 1994
21. Геврик Т. Дерев’яні храми України: Шедеври архітектури. – Нью-Йорк: Український музей, 1987. – 112 с.
22. Геологічні пам’ятки України: Довідник-путівник. – Київ, 1985
23. Герчанівська П. Е. Дерев’яні церкви України. — К.: Наукова думка, 1996. – 136 с.
24. Данилюк А.Г. Шляхами України: Етнографічний нарис. – Львів: Світ, 2003. – 250 с.
25. Дерлеменко Є. Парки України: Фотоальбом. – Київ: мистецтво, 2006. – 96 с.
26. Дятлов В. Монастыри Украинской православной церкви: Справочник-путеводитель. – К., 1997
27. Енциклопедія архітектурної спадщини України: Тематичний словник. – К.: Українська Академія архітектури, 1985. – 366 с.
28. Енциклопедія етнокультурознавства. Ч.2. Українська національна культура у просторі і часі / Ю.Римаренко, В.Кремень, В.Чернець, Л.Шкляр. – Київ, 2002
29. Енциклопедія Українознавства. Перевидання в Україні // За ред. В. Кубійовича. –Львів: НТШ. –1996. –Т.1-6. –2399 с.
30. З історії вітчизняного туризму: Зб. наук. ст. – К.: Ін-т туризму ФП України, 1997. – 280 с.

31. Заповідники і національні природні парки України / Мінекобезпеки України. – К.: Вища школа, 1999. – 232 с.
32. Зорин И. В. География туризма и экскурсий в СССР: Учебное пособие. – М.: Наука, 1985.
33. Ивченко А.С. Вся Украина: Путеводитель. – К.: ГНПП “Картографія”, 2005. – 656 с. Ст:2.070.254
34. Івченко А. Міста України: Довідник. — К.: НВП "Картографія", 1999. — 135 с.
35. Івченко А. Містечка України.-К.: НВП “Картографія”.-2000.-184 с.
36. Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження / Відп. Ред. В. О. Горбик. – К.: ІТ ФПУ, 1998. – 399 с.
37. Калитюк В.А. Рекреаційно-туристичний комплекс в умовах ринку. – Львів, 1999. – 162 с.
38. Кузик С.П. Теорії та концепції досліджень географії туризму // Матеріали міжнародного наукового семінару “Львівська суспільно-географічна школа у національному і європейському вимірах”. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім.Івана Франка, 2005. – с.200-211
39. Курорти України. Минуле та сучасне. Санаторно-курортні заклади ЗАТ “Укрпрофоздоровниця”. – К.: ТАМЕД, 2002. – 287 с.
40. Курортні ресурси України / За ред. М.В.Лободи. – К.: ТАМЕД, 1999. – 344 с.
41. Лесик О.В. Замки і монастирі України. – Львів: Світ, 1993
42. Липа О.Л. Визначні сади і парки України. – Київ, 1960
43. Лобода М.В., Колесник Э.А., Фисенко Л.И., Коломиец А.А. Здравницы профсоюзов Украины. – К.: Тамед, 1997. – 317 с.
44. Логвин Г.Н. По Україні. Стародавні мистецькі пам’ятники. – К.: Мистецтво, 1968. – 462 с.
45. Любіцева О. О. Географія туризму: складова географії і туризмології // Наукові дослідження для потреб туризму: Матеріали “круглого столу”. – К.: ВГЛ “Обрії”, 2006. – С. 26-31.
46. Любіцева О. О. Географія туризму: ще раз про предмет дослідження // Географія та туризм: Зб. наук. праць. – К.: ВГЛ “Обрії”, 2007. – Вип. 1. – С. 25-30.

47. Любіцева О. О. Напрямки розвитку географії туризму // Україна: географічні проблеми сталого розвитку. Зб. наук. праць. В 4-х т. – К.: ВГЛ “Обрії”, 2004. – Т. 2. – С. 96-98.
48. Любіцева О. О., Панкова Є. В., Стафійчук В. І. Туристичні ресурси України: Навч. пос. – К.: Альтерпрес, 2007. – 369 с.
49. Любіцева О.О. Географія туризму в Україні // Географія та основи економіки в школі. – 1997. - №2. – с.3-6
50. Любіцева О.О. Географія туризму: зміна парадигм // Наук. записки Вінницького держ. ун-ту ім. М.Коцюбинського. Серія Географія. – 2002. - №40. – с.12-17
51. Любіцева О.О. Нові напрямки розвитку географії туризму // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії: Зб. наук. праць. – Харків, 2004. – Вип.4. – с.181-184
52. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг як об’єкт географії туризму // Український географічний журнал. – 2003. - №2. – с.43-51
53. Любіцева О.О., Мальська М.П., Зінько Ю.В. Концептуальні засади географії рекреації і туризму // Географія та туризм: Наук. зб./ Ред. кол.: Я.Б. Олійник (відп.ред.) та ін.— К.: Альтерпрес, 2011. – Вип. 11. – С. 3-14
54. Любіцева О.О., Мальська М.П., Зінько Ю.В. Розвиток та трансформація предметної сутності географічних досліджень туризму // Економічна та соціальна географія: Наук. зб. / [Ред. кол.: С.І. Іщук (відп. ред.) та ін..] – 2011. – Вип. 1(62). – С. 12 - 17.
55. Малаков Д.В., Дерлеменко І.А. По історичних містах Київської Русі. Фотопутівник. К., 1990.
56. Маценко Г.О. Книга рекордів України. Природа навколо нас. - Тернопіль: Богдан, 2000. – 80 с.
57. Мацола В.І. Рекреаційно-туристичний комплекс України. – Львів, 1997. – 259 с.
58. Мацюк О.Я. Замки і фортеці Західної України. Історичні мандрівки. 2-е вид., випр. і доп. – Львів: Центр Європи, 2005. – 192 с.
59. Мирошніченко А.А. Аграрно-рекреационные зоны в Украине. - Днепропетровск: Б.в., 1998. – 170 с.

60. Огняник М. С. Мінеральні води України: Підручник. – К.: Видавн.-полігр. центр “Київ. ун-т”, 2000. – 216 с.
61. Олійник Я., Стецюк В. Природні та етнокультурні феномени України. – К.: Стафед-2, 2003. – 114 с. Ст: 3.024.945
62. Онищук Г.І. Проблеми розвитку міського комплексу України: теорія і практика. – К.: Наук. думка, 2002. – 506 с.
63. Основні тематичні напрями національної системи туристично-екскурсійних маршрутів “Намисто Славутича”: Навч.-метод. посібник / Науменко П.П., Грибанова С.В., Дорошенко О.П. й ін. – К.: Ін-т туризму ФП України, 1999. – 100 с.
64. Пам’ятки архітектури та містобудування України. Довідник Державного реєстру національного культурного надбання. – Київ: Техніка, 2000
65. Пирожник И.И. Основы географии туризма и экскурсионного обслуживания: Учеб. пособ. – Минск: Университетское, 1985. – 253 с.
66. Прейгер Д., Малярчук І. Розвиток іноземного туризму в Україні в контексті розбудови міжнародних транспортних коридорів // Економіка України. – 2001. - №6. – с.20-28
67. Природно-заповідний фонд України загальнодержавного значення: Довідник. – К., 1998. – 240 с.
68. Про стан та перспективи розвитку туризму в Україні (інформаційно-аналітичний матеріал для парламентських слухань). – К.: КІТЕП, 2000. – 87 с.
69. Проблеми географії та менеджменту туризму: Монографія / Явкін В. Г., Руденко В. П., Король О. Д. та ін. – Чернівці: Рута, 2006. – 260 с.
70. Самойленко А. А. География туризма: Учеб. пособ. – Ростов на Дону: Феникс, 2006. – 368 с.